

Warszawa, 19-08-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

KMPT.570.11.2025.MI

**Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji
Izby Zatrzymań Żandarmerii Wojskowej w Bydgoszczy**

I. Mandat Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur

1. Zgromadzenie Ogólne ONZ 18 grudnia 2002 r. przyjęło Protokół fakultatywny do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania (dalej: OPCAT)¹.

2. OPCAT ustanowił system regularnych wizyt prewencyjnych w miejscach pozbawienia wolności. Wizyty te są przeprowadzane przez niezależne organy: Podkomitet ONZ ds. Prewencji Tortur (SPT)² i krajowe mechanizmy prewencji. W Polsce funkcję krajowego mechanizmu prewencji wykonuje Rzecznik Praw Obywatelskich za pomocą funkcjonującego w Biurze RPO Zespołu – Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur (dalej: KMPT, Krajowy Mechanizm)³.

3. KMPT na dostęp do wszystkich „miejsc zatrzymań” w rozumieniu OPCAT. Są to wszystkie miejsca pozostające pod jurysdykcją i kontrolą państwa-strony, gdzie przebywają lub mogą przebywać osoby pozbawione wolności na podstawie polecenia organu władzy publicznej bądź za jego namową, zgodą lub przyzwoleniem⁴. Z kolei przez „pozbawienie wolności” OPCAT rozumie „jakąkolwiek formę zatrzymania lub

¹ Zob. Protokół fakultatywny do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192). Nazwa w języku angielskim: Optional Protocol to the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (OPCAT).

² Subcommittee on Prevention of Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (SPT), zob. <https://www.ohchr.org/en/treaty-bodies/spt>.

³ Zob. art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2024 r. poz. 1264), dalej jako: ustawa o Rzeczniku Praw Obywatelskich.

⁴ Zob. art. 4 ust. 1 OPCAT.

uwięzienia bądź umieszczenia osoby w publicznym lub prywatnym miejscu odosobnienia, którego osobie tej nie wolno z własnej woli opuszczać, na mocy polecenia jakiejkolwiek władzy sądowej, administracyjnej lub innej”⁵.

4. Wizytacje KMPT są niezapowiedziane. w czasie wizytacji członkowie KMPT mają dostęp do wszystkich pomieszczeń, instalacji i urządzeń, mogą odbyć poufną rozmowę z wybraną przez siebie osobą (zarówno osobą pozbawioną wolności, jak i członkiem personelu lub inną osobą), mają dostęp do dokumentacji i nagrań z monitoringu wizyjnego⁶. Mają też prawo rejestrowania dźwięku lub obrazu w miejscach, w których przebywają osoby pozbawione wolności, za zgodą osób, które będą rejestrowane⁷. Spostrzeżenia KMPT opierają się więc na różnych źródłach, m.in. własnych obserwacjach, przeprowadzonych rozmowach, analizie dokumentacji i zapisów monitoringu⁸.

5. Wizytacja KMPT w miejscu pozbawienia wolności ma charakter zapobiegawczy i stanowi uzupełnienie prac SPT. Krajowy Mechanizm nie jest organem śledczym. Nie rozpatruje też skarg⁹. Celem wizytacji KMPT jest identyfikowanie czynników zwiększających ryzyko wystąpienia tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego i poniżającego traktowania albo karania osób pozbawionych wolności oraz przedstawienie zaleceń mających na celu ich wyeliminowanie.

6. Formułując swoje wnioski i zalecenia, KMPT bierze pod uwagę międzynarodowe standardy praw człowieka, w szczególności standardy ONZ¹⁰.

7. Podstawą systemu zapobiegawczego stworzonego przez OPCAT jest dialog między KMPT i odpowiednimi władzami, zmierzający do poprawy sytuacji¹¹.

8. Osoby i organizacje, które zdecydowały się na przekazanie Krajowemu Mechanizmowi informacji, nie mogą ponieść z tego tytułu jakiejkolwiek sankcji lub uszczerbku, niezależnie od tego, czy udzieliły KMPT informacji prawdziwej lub fałszywej (zakaz represji)¹².

⁵ Zob. art. 4 ust. 2 OPCAT.

⁶ Zob. art. 20 OPCAT.

⁷ Zob. art. 13 ust. 1a ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich.

⁸ Szczegółowy opis metod pracy KMPT można znaleźć w raportach rocznych RPO z działalności KMPT. Zob. np. Raport RPO z działalności w Polsce KMPT w 2023 r., Część II – Metodologia i zakres prac KMPT.

⁹ Zob. Dziewiąte Sprawozdanie Roczne SPT z 22 marca 2016 r., CAT/OP/C/57/4, Aneks do sprawozdania, część II, p. 6. Zob. również publikację Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka pt. „Preventing Torture. The Role of National Preventive Mechanisms. a Practical Guide”, Professional Training Series No. 21, United Nations High Commissioner for Human Rights, Nowy Jork i Genewa 2018, s. 4-6.

¹⁰ Zob. art. 19 pkt b OPCAT.

¹¹ Zob. art. 22 OPCAT.

¹² Zob. art. 21 ust. 1 OPCAT.

II. Wprowadzenie

9. W dniu 10 czerwca 2025 r. przedstawiciele KMPT przeprowadzili wizytację Izby Zatrzymań Żandarmerii Wojskowej (dalej jako: Izba, IZZW) w Bydgoszczy.

10. W skład zespołu wizytującego wchodził: Marcin Imszenik (prawnik), Aleksandra Nowicka (kryminolog, specjalista ds. bezpieczeństwa wewnętrznego), Karolina Sobocińska (prawnik).

11. W czasie wizytacji przedstawiciele KMPT odbyli rozmowę wstępną z Zastępcą Komendanta Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Bydgoszczy ppłk. Wojciechem Kozłowskim oraz Komendantem Izby Zatrzymań st. chor. sztab. Pawłem Zarębą. Dokonali także oglądu pomieszczeń IZZW oraz zapoznali się z dostępną na miejscu dokumentacją. Po zakończeniu wizytacji dokonano analizy przekazanej dokumentacji i informacji pisemnych.

12. Niniejszy raport sygnalizuje obszary wymagające poprawy, istotne z punktu widzenia prewencji tortur i innych form okrutnego, niehumanitarnego i poniżającego traktowania albo karania (pkt IV).

III. Charakterystyka jednostki

13. Izba usytuowana jest na terenie Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Bydgoszczy. Dysponuje 14 miejscami, na parterze budynku znajduje się siedem pomieszczeń 2-osobowych. W dniu wizytacji w Izbie nie było osób zatrzymanych. Od oddania pomieszczeń po generalnym remoncie w kwietniu 2025 r., w Izbie umieszczone zostały 2 osoby.

IV. Obszary wymagające poprawy

A. Warunki bytowe

14. Warunki materialne we wszystkich pomieszczeniach uznano za bardzo dobre. Zastrzeżenia mógł budzić jedynie nieprzyjemny zapach utrzymujący się w pomieszczeniu, w którym znajdują się sanitariaty.

15. **KMPT zaleca zapewnienie prawidłowego funkcjonowania instalacji kanalizacyjnej i wentylacji w pomieszczeniu sanitarnym.**

16. Ponadto w pomieszczeniu sanitarnym stwierdzono brak przesłon oddzielających pisuary.

17. W ocenie KMPT rozwiązanie to nie zapewnia odpowiedniego poziomu prywatności podczas korzystania z urządzeń sanitarnych, co może wpływać negatywnie na poczucie komfortu osób zatrzymanych oraz naruszać ich godność osobistą.

18. **KMPT rekomenduje wyposażenie pomieszczenia sanitarnego w przesłony oddzielające pisuary.**

19. W magazynie wizytowanej Izby znajdowały się środki higieniczne przeznaczone dla kobiet, jednak nie były one dostępne bezpośrednio w toalecie. W łazience odnotowano również brak pojemnika na odpady higieniczne.

20. Takie rozwiązanie uniemożliwia zatrzymanym kobietom skorzystanie ze środków higienicznych w sposób dyskretny, bez konieczności zwracania się do żołnierzy pełniących służbę w izbie zatrzymań, co może być dla kobiet krępujące.

21. **KMPT zaleca udostępnianie środków menstruacyjnych dla kobiet w pomieszczeniu sanitarnym oraz uzupełnienie jego wyposażenia o kosze na odpady higieniczne.**

22. Delegacja KMPT odnotowała również brak dostępnej bielizny zastępczej dla kobiet w różnych rozmiarach. Zgodnie z § 25 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 24 marca 2017 r. w sprawie izb zatrzymań, osobie osadzonej w izbie zatrzymań wydaje się bieliznę odpowiednią do pory roku. W magazynie znajdowała się zarówno bielizna letnia, jak i zimowa; nie zapewniono jednak wariantów dostosowanych do potrzeb kobiet pod względem rozmiaru oraz kroju. Zgromadzony asortyment charakteryzuje się fasonem uniwersalnym, lecz o wyraźnie męskim stylu, co może być postrzegane jako niedostosowanie do potrzeb osadzonych kobiet. Zauważono również brak biustonoszy zastępczych.

23. **KMPT zaleca wyposażenie magazynów Izby w bieliznę o różnych rozmiarach dla zatrzymanych kobiet oraz biustonosze zastępcze.**

24. Przedstawiciele KMPT, dokonując oględzin Izby, zwrócili uwagę na brak dywaników oraz jednorazowych podkładów flizelinowych w pomieszczeniu przeznaczonym do przeprowadzania sprawdzeń prewencyjnych i kontroli osobistych. Wskazane wyposażenie przyczyniłoby się do zapewnienia bardziej komfortowych i higienicznych warunków wykonywania tych czynności, zwłaszcza w sytuacjach, gdy osoba kontrolowana zobowiązana jest do zdjęcia obuwia.

25. **Krajowy Mechanizm zaleca wyposażenie pomieszczenia, w którym przeprowadzane jest sprawdzenie prewencyjne lub kontrola osobista osób zatrzymanych, w dywaniki oraz jednorazowe podkłady flizelinowe.**

B. Kontrola osobista

26. Delegacja ustaliła, że wszystkie osoby zatrzymane są poddawane kontroli osobistej przed umieszczeniem ich w Izbie. Procedura wykonywana w wizytowanej Izbie ma charakter dwuetapowy i obejmuje wykonanie przysiadu. Zgodnie z art. 17a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych

organach porządkowych¹³ jest to praktyka dopuszczalna w szczególnie uzasadnionych przypadkach i nie powinna być traktowana jako czynność rutynowa. Należy podkreślić, że tego rodzaju praktyka może być postrzegana jako poniżająca dla osób jej poddawanych, a ponadto pozostaje w sprzeczności z zaleceniami Europejskiego Komitetu ds. Zapobiegania Torturom (dalej: CPT)¹⁴.

27. KMPT stoi na stanowisku, iż kontrola osobista nie powinna być stosowana w sposób rutynowy wobec wszystkich osób zatrzymanych. Jej zastosowanie powinno następować wyłącznie w szczególnych przypadkach, uzasadnionych okolicznościami danej sytuacji oraz poprzedzonych indywidualną oceną ryzyka.

28. **Krajowy Mechanizm zaleca przypomnienie podległym żołnierzom aktualnie obowiązujących przepisów dotyczących realizacji kontroli osobistej.**

29. Delegacja KMPT otrzymała informację, że Żandarmeria Wojskowa nie posiada odrębnej procedury regulującej zasady przeprowadzania kontroli osobistej oraz pobytu w izbie zatrzymań osób zatrzymanych, które są osobami transpłciowymi, a wynikający z art. 17a ust. 5 oraz art. 17d ust. 5 u.ż.w. obowiązek dokonania kontroli osobistej oraz sprawdzenia prewencyjnego przez żołnierza tej samej płci co osoba kontrolowana byłby realizowany wyłącznie w oparciu o dane znajdujące się w dokumencie tożsamości osoby zatrzymanej.

30. Standardy międzynarodowe wskazują, że przeszukania powinny być przeprowadzane przez personel tej samej płci co osoba zatrzymana. W przypadku osób transpłciowych i interpłciowych, zwłaszcza będących w trakcie korekty płci, sytuacja ta wymaga szczególnej wrażliwości, gdyż istnieje ryzyko nieuwzględnienia ich tożsamości płciowej. Może to skutkować, na przykład, przeszukiwaniem transpłciowych kobiet przez personel męski, co stanowi potencjalne źródło upokorzenia. W celu ograniczenia takich zagrożeń osoby transpłciowe powinny mieć możliwość wyboru płci funkcjonariusza dokonującego przeszukania. Personel pełniący służbę w izbie powinien być odpowiednio przeszkolony – zarówno w zakresie technik przeszukań, jak i przeciwdziałania dyskryminacji¹⁵.

¹³ Dz. U. z 2025 r. poz. 12; dalej jako: u.ż.w. lub ustawa o Żandarmerii Wojskowej.

¹⁴ Zob. Raport CPT z wizyty w Polsce w 2013 r., CPT/Inf (2014) 21, par. 106; raport CPT z wizyty w Rumunii w 2021 r., CPT/Inf (2022) 06, par. 52; raport CPT z wizyty w Niemczech w 2020 r., CPT/Inf (2022) 18, par. 30; raport CPT z wizyty w Norwegii w 2018 r., CPT/Inf (2019) 1, par. 37.

¹⁵ Zob.: Towards the Effective Protection of LGBTI Persons Deprived of Liberty: A Monitoring Guide. Published in December 2018 by the Association for the Prevention of Torture, s. 76. Zagadnienie to poruszane jest również w odniesieniu do osób umieszczonych w jednostkach penitencjarnych. Publikacje na ten temat wydały m.in. CPT (zob. <https://www.coe.int/pl/web/cpt/-/the-council-of-europe-anti-torture-committee-cpt-2023-general-report-focuses-on-the-protection-of-transgender-persons-in-prison>) oraz ODIHR (zob. <https://www.osce.org/files/f/documents/4/1/559935.pdf>, np. s. 108).

31. **KMPT rekomenduje, aby w indywidualnych przypadkach osobom zatrzymanym transpłciowym umożliwiano wybór płci funkcjonariusza przeprowadzającego przeszukanie.**

C. Prawo do informacji

32. W trakcie wizytacji Izby delegacja KMPT stwierdziła, że porządek dnia oraz informacje dotyczące podstawowych praw osoby zatrzymanej sporządzone były wyłącznie w języku polskim.

33. W opinii KMPT brak wersji obcojęzycznych tych dokumentów może skutkować ograniczeniem dostępu do kluczowych informacji przez osoby zatrzymane nieposługujące się językiem polskim, co stanowi istotne utrudnienie w realizacji ich praw.

34. Zgodnie z zaleceniami CPT i SPT, wszystkie osoby zatrzymane powinny być w pełni informowane o przysługujących im fundamentalnych prawach od samego początku pozbawienia wolności¹⁶.

35. **KMPT zwraca się do Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej o przekazanie informacji, czy Żandarmeria Wojskowa dysponuje procedurą dotyczącą zatrzymania oraz pobytu w izbie zatrzymań osób nieposługujących się językiem polskim i/lub cudzoziemców oraz opracowała tłumaczenia kluczowych dokumentów regulujących prawa i obowiązki osoby zatrzymanej na języki obce. Jeżeli tego typu procedura/dokumenty zostały opracowane, Krajowy Mechanizm zwraca się z prośbą o przekazanie ich kopii.**

36. Podstawowe informacje dla osób zatrzymanych w formie papierowej umieszczone były na drzwiach do pomieszczeń dla osób zatrzymanych od strony wewnętrznej, na wysokości odpowiedniej dla osoby czytającej w pozycji stojącej.

37. KMPT uważa, że umieszczenie informacji na takiej wysokości może utrudniać zapoznanie się z nią osobie poruszającej się na wózku. Dodatkowo wersja papierowa przyklejona do drzwi jest stosunkowo łatwa do zniszczenia przez osobę osadzoną.

38. **KMPT zaleca, aby wszystkie informacje umieszczane w pokojach osób zatrzymanych były trwale zabezpieczone (zafoliowane lub przygotowane w formie odpowiednio dużych naklejek) oraz rozmieszczone na wysokości umożliwiającej ich swobodne odczytanie również przez osoby poruszające się na wózku.**

¹⁶ Zob. Raport CPT z wizyty w Polsce, CPT/Inf (2018) 39, par. 28; Raport SPT z wizyty w Polsce w 2018 r., CAT/OP/POL/ROSP/1, par. 50.

D. Dostęp do pomocy prawnej

39. Delegacja KMPT stwierdziła, że w Izbie dostępna jest lista adwokatów i radców prawnych. Jak wynika z informacji uzyskanych podczas wizytacji, lista ta została przygotowana na podstawie ogólnodostępnych źródeł internetowych, a dobór nazwisk dokonany był w sposób losowy. Ponadto lista nie zawierała informacji, czy usługi świadczone są z urzędu, czy wyłącznie odpłatnie.

40. **KMPT rekomenduje opracowanie i udostępnienie w Izbie uaktualnionej i szczegółowej listy adwokatów oraz radców prawnych, w porozumieniu z właściwymi miejscowo izbami adwokackimi i radcowskimi. Lista powinna zawierać co najmniej: imiona i nazwiska pełnomocników, numery telefonów kontaktowych, informację o specjalizacji w sprawach karnych oraz wskazanie, czy świadczą oni pomoc z urzędu, czy wyłącznie odpłatnie.**

E. Monitoring wizyjny

41. Monitoring wizyjny funkcjonujący w Izbie obejmuje trzy z siedmiu cel. Monitoringiem objęte są także ciągi komunikacyjne oraz teren zewnętrzny, którego obraz jest dostępny dla oficera dyżurnego. Monitoringiem nie są objęte pomieszczenia sanitarne, pokój do wykonywania kontroli osobistej oraz gabinet lekarski.

42. Rozporządzenie w sprawie izb zatrzymań w § 14 stwierdza, że: „W celu poprawy bezpieczeństwa osadzonych oraz obsługi izby zatrzymań w pomieszczeniach izby można zainstalować system telewizji wewnętrznej służący do kontroli pomieszczeń, w których przebywają osadzeni”, w związku z czym nie ma obowiązku monitorowania pomieszczeń, w których przebywają osoby zatrzymane.

43. **KMPT zwraca się z pytaniem do Komendanta IZZW w Bydgoszczy, czym spowodowany jest stan, w którym monitoringiem objęte są jedynie trzy spośród siedmiu pomieszczeń dla osób zatrzymanych, oraz czy planowane jest doposażenie pozostałych pomieszczeń w kamery.**

44. **KMPT zwraca się z pytaniem do Komendanta IZZW w Bydgoszczy, jakie kryteria stosowane są przy kwaterowaniu osób zatrzymanych w pomieszczeniach objętych monitoringiem wizyjnym oraz w pomieszczeniach nieposiadających takiego nadzoru, a także czy istnieją wewnętrzne wytyczne regulujące ten podział; jeżeli tak – Krajowy Mechanizm zwraca się o przesłanie kopii wytycznych.**

F. Personel

45. Do obsługi IZZW w Bydgoszczy wyznaczone zostało 29 osób (w tym dwie kobiety). Wszystkie osoby posiadają przeszkolenie z zakresu obsługi izby zatrzymań. Szkolenia te były realizowane w różnych latach, przy czym największa liczba żołnierzy została przeszkolona w 2024 r. (15 osób) i 2025 r. (3 osoby). Ponadto 3 osoby posiadają kurs doskonalący w tym zakresie. Wszyscy członkowie personelu legitymują się również przeszkoleniem przedmedycznym, z czego 11 osób ukończyło kurs Kwalifikowanej Pomocy Przedmedycznej. Dodatkowo personel Izby odbywa coroczne szkolenia doskonalące z zakresu udzielania pierwszej pomocy, w roku bieżącym takie szkolenie przeszło już 15 żołnierzy. Wszyscy członkowie obsługi posiadają również przeszkolenie z zakresu użycia urządzeń obezwładniających wykorzystujących energię elektryczną, a także aktualne badania sanitarno-epidemiologiczne.

46. Zakres realizowanych szkoleń obejmuje m.in. czynności związane z przyjęciem, nadzorem i zwolnieniem osoby osadzonej, stosowaniem środków przymusu bezpośredniego, pierwszą pomocą, przeciwdziałaniem i reagowaniem na zdarzenia nadzwyczajne oraz zapewnieniem bezpieczeństwa. Szkolenia obejmują też zagadnienia z zakresu komunikacji interpersonalnej i radzenia sobie ze stresem.

47. KMPT pozytywnie ocenia zakres oferowanych żołnierzom szkoleń.

48. **Jednocześnie KMPT rekomenduje, by do programów szkoleniowych żołnierzy włączyć zagadnienia związane z międzynarodowymi standardami ochrony praw człowieka i prewencją tortur, Protokołem stambulskim¹⁷, a szkolenia związane komunikacją interpersonalną i sposobami radzenia sobie ze stresem uzupełnić o sposoby przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.**

V. Zalecenia

Na podstawie art. 19 OPCAT Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur zaleca Komendantowi Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Bydgoszczy:

1. zapewnienie prawidłowego funkcjonowania instalacji kanalizacyjnej i wentylacji w pomieszczeniu sanitarnym;
2. zamontowanie przesłon oddzielających pisuary;
3. udostępnianie środków menstruacyjnych dla kobiet w łazience oraz uzupełnienie wyposażenia sanitariatu o kosze na odpady higieniczne;

¹⁷ Zob. Podręcznik skutecznego badania i dokumentowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania. Zaktualizowana wersja podręcznika w języku polskim dostępna jest na stronie: <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-protokol-stambulski-nowa-wersja-tlumaczenie-ms-odpowiedz-kolejna>.

4. wyposażenie magazynu w bieliznę w różnych rozmiarach dla zatrzymanych kobiet oraz biustonosze zastępcze;
5. przypomnienie funkcjonariuszom przepisów dotyczących realizacji kontroli osobistej;
6. umożliwienie w indywidualnych przypadkach osobom zatrzymanym transpłciowym wyboru płci funkcjonariusza przeprowadzającego przeszukanie;
7. wyposażenie pomieszczenia, w którym przeprowadzane jest sprawdzenie przewencyjne lub kontrola osobista osób zatrzymanych, w dywaniki oraz jednorazowe podkłady flizelinowe;
8. zabezpieczenie informacji umieszczanych w pokojach osób zatrzymanych w sposób trwały oraz ich rozmieszczenie na wysokości umożliwiającej swobodne odczytanie, również przez osoby poruszające się na wózku;
9. udostępnienie w Izbie aktualnej listy adwokatów i radców prawnych, opracowanej we współpracy z właściwymi miejscowo izbami adwokackimi i radcowskimi;
10. włączenie do programów szkoleniowych żołnierzy zagadnień związanych z międzynarodowymi standardami ochrony praw człowieka i prewencją tortur, Protokołem stambulskim, oraz włączenie do szkolenia związanego z komunikacją interpersonalną i sposobami radzenia sobie ze stresem treści dotyczących sposobów przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

VI. Informacje dodatkowe

Ponadto, na podstawie art. 20 OPCAT, Krajowy Mechanizm zwraca się do Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej o udzielenie informacji w kwestiach wskazanych w pkt 35 oraz do Komendanta Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Bydgoszczy o udzielenie informacji w kwestiach wskazanych w pkt 43 i 44 niniejszego raportu.

Opracował: Marcin Imszenik

Za Zespół podpisuje:

Rafał Kulas

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/